

VESTHIMMERLANDS MUSEUM STENALDERCENTER ERTEBØLLE

ÅRSBERETNING 2017

INDHOLD:

KONKLUSION OG NØGLETAL	s. 3
ORGANISATION, BESTYRELSE, MEDARBEJDERE	s. 5
KVALITETSVURDERING 2017	s. 8
FORMIDLING OG MUSEUMSUNDERVISNING	s. 10
INDSAMLING OG DOKUMENTATION – ARKÆOLOGI OG NYERE TID	s. 20
FORSKNING OG PUBLIKATIONER	s. 25
BEVARING OG MAGASINER	s. 27
STENALDERCENTER ERTEBØLLE	s. 28
ADMINISTRATION, BYGNINGER OG ØKONOMISKE FORHOLD	s. 36
VESTHIMMERLANDS MUSEUM – EN INVESTERING I KULTURARV	s. 37

KONKLUSION OG NØGLETAL

Vesthimmerlands Museum har i 2017 oplevet et år med mange succeser, men også stramme besparelser, hvor bl.a. en stilling måtte nedlægges. Museets driftsgrundlag står på alt for tynde ben i forhold til omfanget af voksende administrative og forskningsrelaterede opgaver, som skal løses som del af den statsanerkendte museums virksomhed. Ledelsen er meget taknemmelig for den velvilje og støtte, som kommunalbestyrelsen har fulgt museets udvikling med i de seneste år. Men der udstår stadig en løsning af museets grundlæggende driftsproblemer, som ledelsen gentagne gange har gjort opmærksom på i de seneste år. At Vesthimmerlands Museums er stærkt udfordret på ressourcegrundlaget, blev senest bekræftet af Slots- og Kulturstyrelsen, der i oktober 2017 gennemførte en kvalitetsvurdering af Vesthimmerlands Museum. Styrelsen konkluderer: *Det er ikke tilfredsstillende, at museets samlede ressourcegrundlag fortsat er spinkelt og påvirkeligt for selv små udsving i driftsgrundlaget. Det skaber et usikkert grundlag for museets drift og mulighed for at leve op til sit ansvar og opgaver som statsanerkendt museum ifølge Museumsloven.* Styrelsen anbefaler, at kommunen og museet går i dialog om situationen og i fællesskab arbejder for at finde løsninger. Til opfølgning på kvalitetsvurderingen har Slots- og Kulturstyrelsen fremsendt et skema, hvori styrelsens mange anbefalinger er nedfældet og en handlingsplan skitseret. I april 2019 skal Vesthimmerlands Museum gøre rede for, hvordan kritikpunkterne er løst og anbefalingerne efterkommet. Vesthimmerlands Museums ledelse ser frem til dialogen med Vesthimmerlands Kommune, ikke mindst i forlængelse af den redegørelse om museets arbejds- og ansvarsområder, som museet på ønske af forvaltningen fremsendte til Vesthimmerlands Kommune i efterår 2017.

Vesthimmerlands Museum varetager inden for sine fagområder opgaver for stat og kommune i forbindelse med museumslovens kapitel 8. Herunder administrativ sagsbehandling af byggesager. Her foretog museets sagsbehandlere i 2017 arkæologisk og arkivalisk kontrol på i alt 898 sager, bestående af byggesager, lokalplaner, naturudviklingsplaner m.m. Det betød et betydeligt træk på personaleresourcer. Samtidig lægger behovet for videndeling gennem netværk og seminarer i stigende grad pres på museet økonomi. Det gælder også for vedligeholdelsen af den dagligt voksende mængde af elektroniske data samt opgaver med samlingsvaretagelsen.

På trods af de markante økonomiske udfordringer på basisdriften lykkedes det at afslutte året med det højeste besøgstal i museets historie nogensinde. Det blev kun muligt takket være eksterne pulje- og fondsmidler på omtrent 600.000 kr., som det lykkedes at tiltrække til tidsbegrænsede og formålsbestemte projekter. Uden disse eksterne midler ville Vesthimmerlands Museum ikke have været i stand til at realisere bl.a. Historier om Danmark, Kulturarvsmåned og sommerformidlingen på Aggersborg m.m. Alt sammen

tiltag, der markerer kulturarven i hele Vesthimmerland som værdiskaber og løftestang for egns- og turismeudviklingen.

Vesthimmerlands Museum har siden 2008 udviklet sig til en arbejdsplads, der i 2017 beskæftigede 35 medarbejdere, herunder 8,39 videnskabelige årsværk. Dertil skal regnes en meget engageret gruppe af frivillige. Vesthimmerlands Museums støtteforeninger er uundværlige medspillere og aktører året rundt. Foreningerne har tilsammen omtrent 750 medlemmer, og i 2017 har omkring 40 aktive frivillige leveret stabil hjælp ved museets, stenaldercentrets og arkivets drift og udvikling.

	2015	2016	2017
Besøgstal	16.238	20.219	27.221
Deraf besøgende registreret på VMÅ i Aars	9.346	11.612	16.171
og besøgende registreret i Stenaldercenter Ertebølle	6.892	8.607	11.050
Voksne i alt	11.517	14.218	18.517
Børn i alt	4.721	6.001	8.704
Åbningstimer i Aars og Ertebølle	2.472	2.522	2.653
Formidlingsforløb ved museumsunderviseren	228	247	237
Arrangementer/aktiviteter	175	120	198
Antal af behandlede byggesager efter museumslovens kapitel 8	939	1.034	898
Arkæologiske forundersøgelser	19	18	12
Arkæologiske udgravninger	18	22	31
M ² -bygningssmasse til vedligeholdelse	2.946	2.946	2.946
Unikke hits på www.vesthimmerlandsmuseum.dk	123.675	219.106	294.152
Unikke hits på www.voreskulturarv.dk	47.252	60.064	53.777
Inventarnumre i samlingen	28.771	33.191	34.097
Omfang af elektronisk datamateriale	5,7 TB	7,2 TB	10,2 TB
Bogudgivelser	1	3	1
App-udgivelse	0	0	1
Elektroniske nyhedsbreve	10	11	9
Ansatte medarbejdere i alt	37	41	36
Ansatte årsværk i alt	15,6	15	13,09
Deraf videnskabelige årsværk	11,2	10,2	8,39
Antal frivillige medarbejdere	19	35	40

Museets problemer med bygninger og arbejdspladsforhold måtte også i 2017 forblive uløste. Uegnede kælderlokaler, indeklimaproblemer, pladsmangel og støjgener er belastninger, der

negativt påvirker arbejds effektiviteten. Vesthimmerlands Museums bestyrelse ønskede derfor i juni 2017 at fremtidssikre museets udvikling, da muligheden for køb af naboejendommen bød sig. Henvendelser til kommunalbestyrelsen i sommeren 2017 har indtil videre ikke ført til et resultat. Museets bestyrelse fortsætter arbejdet med en udviklingsplan for Vesthimmerlands Museum.

ORGANISATION, BESTYRELSE, MEDARBEJDERE

Vesthimmerlands Museum er et statsanerkendt museum med ansvar for arkæologi og nyere tids kulturhistorie i Vesthimmerlands Kommune. Ansvarsområdet svarer til Vesthimmerlands Kommunes areal på 768,1 km² fra Aggersund i nord til Fjelsø i syd, og fra Vegger til Simsted og Louns. Museet består af Vesthimmerlands Museum i Aars, Stenaldercenter Ertebølle og Lokalhistorisk Arkiv for Aars og Omegn. Derudover har Vesthimmerlands Museum ansvar for udstillingsrotunden på Johannes V. Jensen Museet i Farsø.

Vesthimmerlands Museum er en selvejende institution, der også omfatter Lokalhistorisk Arkiv, Aars, og Stenaldercenter Ertebølle. Museet er et statsanerkendt kulturhistorisk museum under museumsloven og et af landets 27 museer med arkæologisk ansvar. Vesthimmerlands Museum har uddeponeret et indlån af genstande fra Nationalmuseet på Johannes V. Jensen Museet og fører tilsyn med den del af udstillingen.

Museets formål er at udvikle anvendelse og betydning af kulturarv for borgere og samfund og gennem de indbyrdes forbundne opgaver *indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling* og i et lokalt, nationalt og globalt perspektiv at:

1. aktualisere viden om kultur- og naturarv og gøre denne tilgængelig og vedkommende
2. udvikle anvendelse og betydning af kultur- og naturarv for borgere og samfund
3. sikre kultur- og naturarv for fremtidens anvendelse.

Mission: *Vesthimmerlands Museum er en selvejende institution og arbejder som statsanerkendt museum professionelt med kulturarven i Vesthimmerland. Museet skal gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling medvirke til at sikre Danmarks kulturarv og belyse tilstande og forandringer indenfor museets specifikke ansvarsområder. Museet har sit faglige ansvarsområde indenfor arkæologi og nyere tids kulturhistorie. Det geografiske ansvarsområde er Vesthimmerlands Kommune, hvor museet varetager det lovbefalede arbejde med museumslovens kapitel 8. Vesthimmerlands Museum løser opgaverne i tæt samarbejde med borgere, myndigheder, institutioner og foreninger*

både indenfor og udenfor Vesthimmerland. Museet bidrager gennem produktion af viden, oplysninger og oplevelser til kultur- og erhvervsudviklingen i Vesthimmerland, bl.a. med henblik på livslang læring, bosætning og turisme. Højt prioriteret er udviklingen og realiseringen af formidlingsstrategier, der, med afsæt i det omgivende samfund samt i museets samlinger og ansvarsområder, skaber et levende, dynamisk museum henvendt til alle aldersgrupper og med formidlings- og læringstiltag af høj kvalitet.

Vision: *Vesthimmerlands Museum er et moderne, selvstændigt museum, der gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling samt gennem forpligtende samarbejde med andre tilsvarende museer indenfor arkæologi og nyere tid fremstår som et museum, der er dybt forankret i Vesthimmerlands kulturarv, tæt forbundet med borgerne og kendt for at udføre arbejde af høj kvalitet. Vesthimmerlands Museum deltager i faglige dialoger på forskningsniveau og arbejder målrettet med projektudvikling først og fremmest lokalt og regionalt, men også nationalt og internationalt. Vesthimmerlands Museum fremtræder som en af regionens attraktive lærings- og oplevelsesinstitutioner, der som velbesøgt informationscenter for kulturarven i Vesthimmerland går nye veje i den danske museumsverden. Vesthimmerlands Museum er en arbejdsplads med stor rummelighed og tiltrækningskraft, hvor lønnede og frivillige medarbejdere i fællesskab løfter opgaverne og realiserer målsætningerne.*

Vesthimmerlands Museum har et vidt forgrenet netværkssamarbejde med museer, universiteter og organisationer i hele landet. Herunder en række formelle og uformelle samarbejder i kommunen, regionen og på landsplan. Museet har i 2017 været medlem af det nordjyske museumsfora KulturarvNord og Limfjordsmuseernes Samvirke og samarbejder i denne forbindelse med nabomuseer og universitetet i regionen. Samarbejdsrelationer til universiteter og andre museer i landet bliver løbende styrket gennem deltagelse i undersøgelses- og formidlingsprojekter, herunder neolitisk netværk, udkantsnetværk og Arkæologi Nordvestjylland. Derudover har museet tilsluttet sig en lang række faglige mødefora under Kulturstyrelsen og ODM, såsom nyere tids netværk, ledernetværk, samlingsnetværk, arkæologiske fagmøder m.v.

Endvidere har museet et velfungerende samarbejde med de lokalhistoriske arkiver i kommunen, blandt andet i forbindelse med implementering af registreringsdatabasen Arkibas og udgivelsen af fælles årsskrift med lokalhistorisk indhold.

Vesthimmerlands Museum støttes aktivt af følgende foreninger: Vesthimmerlands Museumsforening, Støtteforeningen for Stenaldercenter Ertebølle, Lokalhistorisk Forening for Aars og Omegn. Foreningerne yder en uvurderlig indsats for museets virksomhed og er meget engageret i museets drift og udvikling. Støtteforeningerne har et samarbejde med andre museumsforeninger i kommunen, hvad bl.a. resulterer i fælles arrangementer, såsom ture og foredrag. Uden de mange gode, frivillige kræfter ville et aktivitetsniveau som i 2017

ikke kunne realiseres, hverken på Vesthimmerlands Museum i Aars eller på Stenaldercenter Ertebølle. Det er derfor helt på sin plads at rette en kæmpe stor tak til alle de frivillige aktører, støtter og gode kræfter, der også i 2017 har bakket op om tiltagene og bidraget til, at Vesthimmerlands Museum og Stenaldercenter Ertebølle kan være levende og vedkommende museumsaktiver i kommunen.

Medlemmer af Vesthimmerlands Museums bestyrelse:

Per Nørgaard, formand (udpeget af Vesthimmerlands Kommune)

Egon Jensen, næstformand (Vesthimmerlands Museumsforening)

Signe Nøhr (udpeget af Vesthimmerlands Kommune)

Bente Høj Jensen (Vesthimmerlands Museumsforening)

Jens Bøckhaus (Vesthimmerlands Museumsforening)

Per Olesen (Støtteforening for Stenaldercenter Ertebølle)

Louise Villadsen (medarbejderrepræsentant)

Medarbejdere:

I 2017 beskæftigede Vesthimmerlands Museum 35 medarbejdere.

Navn	Stilling/funktion
Anders Meander Bjerggaard	Arkæolog, cand. mag.
Andreas Korsholm Sørensen	Nyere tid/reception
Beatrice Kamono	Rengøring
Bent Rask	Reception
Birthe Lykke Jensen	Regnskabsmedarbejder
Bjarne Henning Nielsen	Arkæolog, mag.art., museumsinspektør og forskningschef
Broder Berg	Museumsdirektør, magister artium
Camilla Thisted	Formidling
Christina V. Sørensen	Arkæolog
Conni Lausen	Bogholder
David Uria	Rengøring
Dora Joel Jensen	Reception
Faila Yamungu	Rengøring
Gerfried Langer	Reception
Gitte Lambertsen Hjortlund	Studerende, arkæologi
Hanne Rasmussen	Arkæologi, medhjælp
Hanne Salling	Reception
Inge Østergaard	Reception/undervisning
Kasper Ambeck	IT
Katharina K. Thomsen	Reception
Kim Callesen	Museumsunderviser
Kim Ørsted Iversen	Historiker, cand.mag., museumsinspektør
Kristoffer H. F. Nielsen	Arkæolog
Kåre Gyldenløve	Arkæolog, cand. mag.
Laila Flyvholm Jensen	Reception

Line Bach Haga	Formidling/reception
Louise Villadsen	Arkæolog, cand. mag., centerleder og naturvejleder
Maria Clement Hagstrup	Historiker, cand.mag., museumsinspektør
Martin Sejr Nielsen	Arkæolog, cand. mag., museumsinspektør
Martin Skovsted Petterson	Reception
Mathias Bülow Kastbjerg	Reception
Simon Kjær Nielsen	Arkæolog, cand. mag., museumsinspektør
Sine Toft Jensen	Arkæolog, cand. mag., museumsinspektør (indtil februar 2017)
Steen Christensen	Udstillingstekniker, praktisk medhjælp
Thomas Rune Knudsen	Arkæolog, cand. mag.

KALITETSVURDERING 2017

I efterår 2017 blev Vesthimmerlands Museum kvalitetsvurderet af Slots- og Kulturstyrelsen. Kvalitetsvurderingen af de statsanerkendte museer foretages mindst hver tiende år, hvor museernes virksomhed bliver grundigt gennemlyst og analyseret inden for alle arbejdsområder. Dermed skal det vurderes, om museerne kan leve op til gældende krav og anbefalinger. Forinden vurderingsbesøget skulle fremfindes, udarbejdes og indsendes en lang række bilag, såsom driftsaftaler, arbejdsplaner, strategier, publikationslister, konserveringsfaglige udtalelser m.m.

Selve vurderingsbesøget fandt sted den 5. oktober 2017. Tilstede var:

Fra museet:

Per Nørgaard, bestyrelsesformand, udpeget af byrådet
Egon Jensen, næstformand i bestyrelsen, udpeget af museumsforeningen
Bente Høj Jensen, medlem af bestyrelse, udpeget af museumsforeningen
Jens Böckhaus, medlem af bestyrelse, udpeget af museumsforeningen
Per Olesen, medlem af bestyrelse, udpeget af støtteforeningen
Louise Villadsen, medlem af bestyrelse, medarbejderrepræsentant
Martin Sejr Nielsen, museumsinspektør, arkæologi, kapitel 8
Bjarne Henning Nielsen, museumsinspektør og forskningschef, arkæologi
Kim Ørsted Iversen, museumsinspektør, nyere tid, magasin, samlinger, registrering
Broder Berg, museumsdirektør,

Fra Vesthimmerlands Kommune:

Henrik Kruise, kommunaldirektør, Kurt Friis Jørgensen, kulturudvalgsformand,
Dorthe Jende, direktør, Inge-Lise Jæger Sørensen, kulturkonsulent,
Per Nørgaard, formand VMÅ's bestyrelse, udpeget af byrådet

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Chefkonsulent Berit Fruelund og museumskonsulent Rune Lundberg.

I marts 2018 modtog Vesthimmerlands Museum den endelige kvalitetsvurderingsrapport fra Slots- og Kulturstyrelsen og fik, med vurderingen "tilfredsstillende", tildelt den næstbedste karakter. I rapporten sparer styrelsen ikke på roser til museets arbejde, hvor især formidlingsindsatsen bliver fremhævet. Styrelsen skriver i sin indledende vurdering:

Museet har fulgt op på mange af de forhold, som blev påpeget ved kvalitetsvurderingen i 2007 og har gennemgået en udvikling, der har givet museet et fagligt kvalitetsløft på en række områder. Der er sket en professionalisering af den faglige opgavevaretagelse, ligesom museet har markeret sig som en væsentlig aktør, der indgår aktivt i kommunale og regionale kulturfremstød. Museet har blandt andet spillet en stor rolle i forbindelse med kommunes status som kulturarvskommune i 2015.

Museet har kvalitet i den faglige opgavevaretagelse, og har skabt gode resultater inden for de givne rammer. Navnlig har museet haft et meget højt aktivitetsniveau med hensyn til arrangementer, og formidlingen har været differentieret i forhold til forskellige målgrupper. Museets mange aktiviteter og engagement kommer til udtryk i store dele af kommunen, hvor aktivering af lokal kulturarv og brugerinddragelse på forskellig vis har fungeret som en rød tråd i museets formidlingsaktiviteter og praksis. Denne praksis er imidlertid ikke nedskrevet som et strategisk afsæt for museets samlede virksomhed.

Museets har et stort udviklingspotentiale, der kan udfoldes og styrke museets faglige profil på flere af museets besøgssteder til gavn for borgere og turister i Vesthimmerlands Kommune. Museet har en god samarbejdsrelation og opbakning fra kommunen, og de to parter bør i samarbejde overveje karakteren af de forskellige eksisterende samarbejdsaftaler med de selvejende institutioner Himmerlands Kunstmuseum, Stenaldercenter Ertebølle, Johannes V. Jensen Museet og Herregården Hessel i forhold til museets fremadrettede udvikling og faglige profil.

Men der er også plads til forbedringer. Især museets spinkle ressourcegrundlag i forhold til den komplekse opgaveportefølje har ført til kritiske bemærkninger. *Det er ikke tilfredsstillende, at museets samlede ressourcegrundlag fortsat er spinkelt og påvirkeligt for selv små udsving i driftsgrundlaget. Det skaber et usikkert grundlag for museets drift og mulighed for at leve op til sit ansvar og opgaver som statsanerkendt museum ifølge Museumsloven.* Slots- og Kulturstyrelsen opfordrer til at finde løsninger.

Derudover ønsker Slots- og Kulturstyrelsen at museet udarbejder en række strategipapirer vedr. museets drift og udvikling.

Rapporten i sin helhed kan ses på Slots- og Kulturstyrelsens eller museets hjemmeside.

FORMIDLING OG MUSEUMSUNDERVISNING

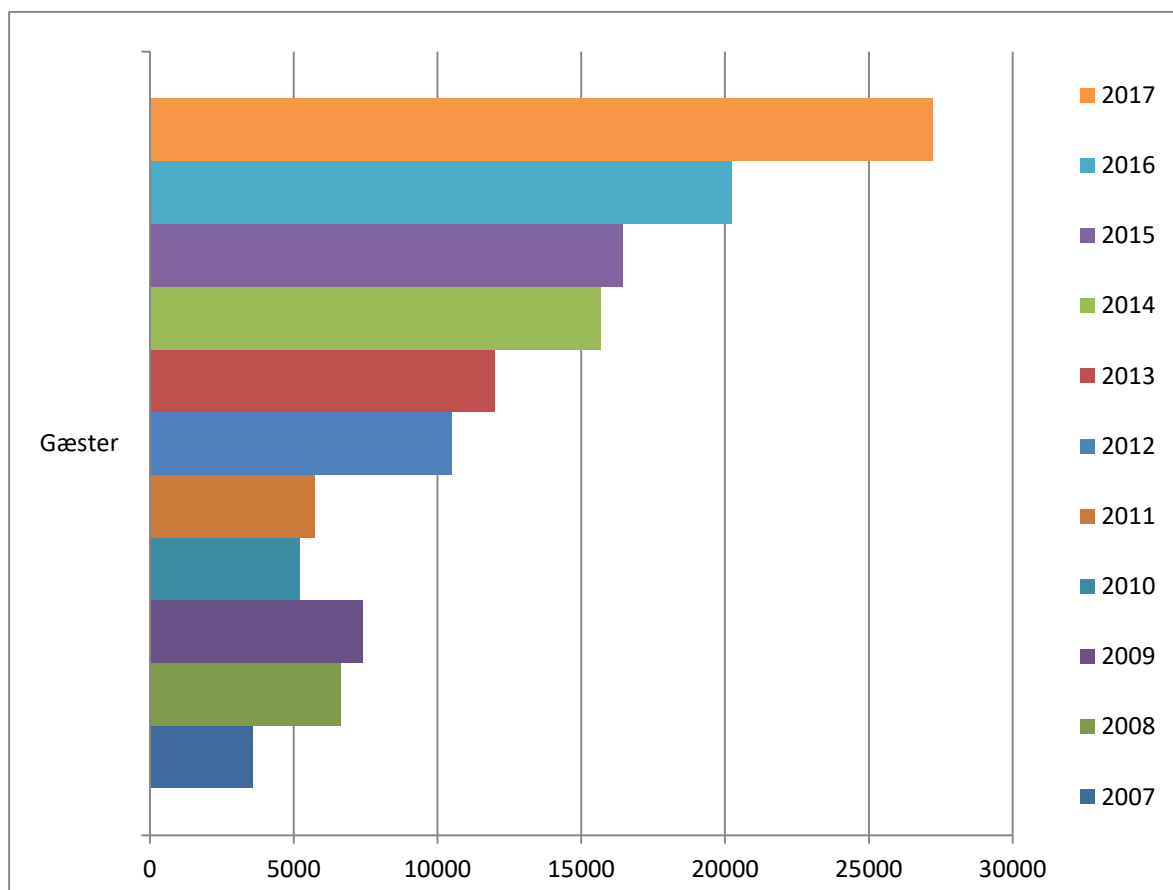
Kulturarv og viden herom er grundlag og omdrejningspunkt for Vesthimmerlands Museums virksomhed. Indsamling af genstande og data går hånd i hånd med spændende formidlingstiltag på flere niveauer henvendt til børn, voksne og fagpublikum. Det sker inden for hele museets arbejdspektrum, som omfatter Vesthimmerlands kulturhistorie i et tidsperspektiv på omtrent 12.000 år. Her arbejdes der med fire hovedområder, som er udstillinger, arrangementer, undervisning og skriftlig formidling. I denne forbindelse tegner især Stenaldercenter Ertebølle sig for den oplevelsesprægede, sanselige del af formidlingsopgaven. Det skal fremhæves, at Vesthimmerlands Museum er det eneste museum i kommunen, der holder åbent 12 måneder om året. Museet er dermed en stabilt tilgængelig kulturinstitution og et museumsfyrtårn i Vesthimmerland.

Der har været stor interesse for foredrag og rundvisninger i 2017

Museets udadvendte formidlingsvirksomhed satte nye rekorder i 2017. For første gang i museets historie kunne tælles mere end 27.000 brugere og gæster. Derudover er oplysninger om museets virksomhed nået ud til anslået mindst 70.000 mennesker via digitale medier, radio- og tv-omtaler, publikationer m.m.

Vesthimmerlands Museums besøgstal har udviklet sig meget positivt siden 2007. Forklaringen ligger i museets udadvendte virksomhed med arrangementer i hele Vesthimmerland såvel som en markant stigende interesse for Stenaldercenter Ertebølle med stedets enestående potentialer som oplevelses- og undervisningscenter.

Udvikling af besøgstal fra 2007 til 2017, inkl. Stenaldercenter Ertebølle fra 2013

Besøgstallet skal dog også ses i lyset af, at Vesthimmerlands Museums kontaktflade og kommunikative betydning går langt ud over de registrerede besøgstal. Således forholder museets medarbejdere sig ugentligt til flere hundrede mails, besvarer i denne forbindelse på årsbasis ca. 30.000 mundlige og skriftlige henvendelser og sørger for løbende opdateringer af museets hjemmesider og facebooksider. Det anslås derfor, at antallet af personer, der benytter sig af Vesthimmerlands Museums serviceydelser, databaser og vidensformidling ligger anslået på mindst 70.000 brugere.

Ved hjælp af faglige partnerskaber og en bred vifte af formidlingsformer og aktiviteter er der i hele 2017 skabt synlighed omkring den lokale fortælling for alle kommunens borgere, børn såvel som voksne. Der har været fokus på bredden i forhold til formidlingsformerne, og samtidig har der været lagt vægt på at etablere nye samarbejdsplatforme og udbygge allerede eksisterende stærke netværk til gavn for læring, oplevelser, bosætning og turismeudvikling.

DR's tv-serie "Historien om Danmark" udgjorde i 2017 i høj grad rammen for synliggørelsen af Vesthimmerlands mangfoldige kulturarv. Med udgangspunkt i tv-serien og projektet "Historier om Danmark i Vesthimmerland" blev der fra januar til oktober fokuseret på den

nationale fortælling spejlet i lokale forhold. Formålet har været at øge forståelsen af Danmarkshistorien eksemplificeret ved lokale forhold og derved skabe sammenhæng og overblik over Vesthimmerlands historie.

”Det levende ord” var gennem hele året et væsentligt omdrejningspunkt. Begyndende allerede i januar med fortællingen om istiden til et familiearrangement på Stenaldercenter Ertebølle. Senere på måneden var der foredrag om stenalderens danske Atlantis og i marts gik det for alvor løs med to kronologiforedrag samt fortællingen om de mystiske, kultiske stendyngegrave, som Vesthimmerlands Museums arkæologer for øjeblikket forsker i. Derudover blev der fortalt om kvinder gennem forhistorien, mystiske Myrhøj, jættestuer samt bautasten og bronzealder i Hverrestrup Bakker.

Startskuddet på projektet ”Historier om Danmark i Vesthimmerland” lød for alvor den 1. marts, hvor Sigurd Barrett var inviteret til Vesthimmerlands Museum for at synge og spille sig gennem Danmarkshistorien. Alle kommunens indskolingsklasser havde forud modtaget en invitation til at deltage, og 400 elever sørgede for, at museet den dag summede af liv. En af Sigurds fængende sange ”Sten, sten, sten” er optaget på stranden ved Ertebølle og var med til at gøre børnene bevidste om det, der ligger lige uden for døren i deres egen kommune. Samme aften var der for de voksne foredrag på museet, hvor 12.000 års vesthimmerlandsk historie blev gennemgået på to timer. Dette med henblik på at give tilhørerne et overblik over væsentlige træk af Vesthimmerlands historie for således at klæde dem på til DR tv-seriens start.

Premiere på Aggersborg-appen i juni

”Vi ser det sammen” på Stenaldercenter

Premieren på første afsnit af ”Historien om Danmark” blev den 2. april fejret med et folkeligt ”Vi ser det sammen arrangement” på Stenaldercenter Ertebølle, hvor centerleder Louise Villadsen indledte med at vise rundt på centret og fortælle om stenalderen generelt og om Ertebøllekulturen mere specifikt. Senere blev der budt på østers og champagne, inden første

afsnit blev vist på storskærm i selve udstillingen - og med mulighed for at stille spørgsmål efterfølgende.

Foråret bød ydermere på rundvisning på Aggersborg vikingeborg forud for tv-afsnittet om vikingetiden, fortællingen om Vitskøl Kloster og Valdemar den Store i forbindelse med afsnittet, der omhandlede tidlig middelalder og senere Testrup Kirke og hospital for at eksemplificere den lokale vinkel på højmiddelalderen.

"Under protest" – formidlingsprojekt i anledning af Reformationsjubilæet

I forbindelse med reformationsjubilæet deltog Vesthimmerlands Museum sammen med flere andre af kommunens kulturinstitutioner den 22. og 23. marts i provstiets fejring. "Under protest" var temaet for invitationen, og tanken bag var at indbyde alle årets konfirmander til en hel dag, hvor kulturinstitutionerne i form af dans, teater, musik og fortælling foldede reformationens historie ud - og satte den ind i en nutidig sammenhæng.

400 konfirmander deltog i de forskellige workshops, hvoraf den ene fandt sted på Vesthimmerlands Museum. Her blev eleverne udfordret af mødet med Esben Afladskræmmer, der kom direkte fra "middelalderen" og forsøgte sig med at sælge hellige relikvier og afladsbreve. Efterfølgende fik eleverne en introduktion til museets særudstilling, som var lavet til lejligheden - og målrettet de 13-14-årige. Der var her arbejdet med udvalgte temaer, som de unge mennesker blev bedt om at forholde sig til både i et historisk og et nutidigt perspektiv.

I juni måned blev den fysiske formidling i landskabet for alvor foldet ud. Under temaet "Historisk sommer" var 43 forskellige aktører i Kulturarvsmåned med til at formidle alle aspekter af den lokale kulturarv. Fra megalitsafari til besøg i hemmelige koldkrigsbunkere - alle tidsperioder var i spil og udgjorde et stort tag selv-bord af spændende aktiviteter og arrangementer. I juni måned var der desuden lancering af bogen "På tur i Danmarks historie – historiske ture i Danmark", hvor Vesthimmerlands Museum bidrog med cykelruten

“Kimbrenes land”. Ruten går fra Stenaldercentret i Ertebølle til Farsø, gennem Uhrehøj Plantage og forbi Myrhøj og indeholder dermed fortællingen om stenalder, bronzealder, hedeopdyrkningen, gravhøje, gravskikke, middelalderkirker og ikke mindst forfatteren Johannes V. Jensen, som voksede op i Farsø.

Juli måned bød på guidede ture til Ertebølle køkkenmøddingen, megalitsafari, fisketur med ertebøllerne og officiel indvielse af en ny Aggerborg app den 1. juli på Danmarks største vikingeborg. Indvielsen fungerede ligeledes som optakt til en hel måneds daglig formidling på stedet. En kæmpe succes, hvor mere end 3.100 besøgende i tidsrummet kl. 10-16 lagde vejen forbi og mødte en af museets guider, der kunne fortælle om områdets lange og spændende historie. Samtidig kunne de, der ønskede det, få en introduktion til den nye app, som formidler historien for store og små på lærerig og nytænkende vis.

Kig fra tårnet i Aggersborg-appen

I august måned fortsatte formidlingsaktiviteterne som optakt til den 2. blok af tv-serien med rundvisning på Lerkenfeldt Gods, en af renæssancens smukke herregårde, og senere på måneden med fortællingen om Ranums Statsseminarium og dansk uddannelseshistorie fra 1800-tallet til nutid. I september udgjorde Livø rammen for en rundvisning i et stykke dansk socialhistorie, da Bente Kvistgaard fra Livø Avlsgård fortalte om De Kellerske Anstalter og Livøanstalten, der fungerede fra 1911 – 1961.

Af aktive udfordringer blev der den 3. september i samarbejde med DGI og P4Nordjylland afholdt STONEMAN – en oplevelsestur for hele familien under temaet: Kunne I overleve i stenalderen? De godt 200 deltagere skulle på en 4 km smuk rute omkring Stenaldercenter Ertebølle besøge syv forskellige poster, hvor de 1) skulle genkende stenalderens dyr, 2) have

hænderne i sansekassen (udformet som en køkkenmødding med østersskaller på toppen) for at finde ud af, hvad køkkenmøddingen indeholdt, 3) forsøge sig som hvalfangere, 4) lave deres eget stammesmykke, 5) på undervandsjagt efter spor fra stenaldermennesket, 6) grutte korn og 7) skyde med bue. Dagen var en stor succes og blev gennemført i tæt samarbejde med Støtteforeningen for Stenaldercenter Ertebølle og Museumsforeningen for Vesthimmerlands Museum, der bemandede de forskellige poster i løbet af dagen. Aldersspændet denne dag var fra 3 – 85 år, og blandt flere deltagergrupper var tre generationer samlet, som alle på en lærerig og sjov måde var blevet klogere på stenalderen og kystjægerkulturen.

I 2017 blev der også arbejdet med udviklingen af et digitalt kort over Vesthimmerland, som indeholder 72 udvalgte punkter, der alle fortæller om relevante vinkler på den vesthimmerlandske historie i form af personer, steder, genstande, begivenheder og særlige naturoplevelser. Kortet tilgås både via web og smartphones, og her får brugerne mulighed for at blive klogere på udvalgte dele af lokalhistorien. Ligeledes kan de sammensætte deres helt egen tur rundt i Vesthimmerland via en indlagt "indkøbskurv", hvor ønskede punkter lægges i for til slut at generere en rutevejledning. Det bliver også muligt at kommentere og spørge via sitet, og medarbejdere på Vesthimmerlands Museum fungerer her som moderatorer og faglige kompetencer. Kortet lanceres officielt den 1. juni 2018.

Hen over året har der således været afholdt et væld af rundvisninger, foredrag og andre aktiviteter, hvor formidlingen af de gode fortællinger har været omdrejningspunktet – både analogt og digitalt.

Fra Kulturarvsmåned 2017: Byvandring i Ullits og foredrag om Wegner i Getama-bygningen/Gedsted

Der var stor interesse for arkivets tre billeddaftner med i alt 140 gæster. Ligeledes var billeddagen i Ældrecentret i Aars vellykket, og der blev sat navne på mange personer på de fremviste billeder. Arkivet stod for to byvandring og en filmaften i samarbejde med Aars Teater Bio.

Vesthimmerlands Museum har i 2017 bestyret to aktive hjemmesider (vesthimmerlandsmuseum.dk og voreskulturarv.dk), tre Facebooksider, en Youtubekanal, en app om Kulturarvstjenesten og en app om Aggersborg. Den digitale formidling er i stigende grad en central faktor i museets kommunikation udadtil og fordrer tilsvarende flere ressourcer til produktion af viden, historier, grafisk materiale og korte meddelelser.

Derudover har museets medarbejdere skrevet faglige artikler (se side 26), produceret tekster til hjemmesiden, nyhedsbreve, foreningens medlemsblad, lokalaviser m.m. og har holdt foredrag af populærformidlende og fagligt karakter, herunder i forbindelse med netværksmøder.

Vesthimmerlands Museums årbog udkom traditionen tro i november 2017 sammen med de lokalhistoriske arkivers årsskrift. Årbogens artikler er skrevet af museets medarbejdere. Bogen udkom i 500 eksemplarer.

Pete B rapper om Aggersborg

Rundvisning på udgravning

MUSEUMSUNDERVISNING

Professionel museumsundervisning med faguddannet formidlingspersonale er et højt prioriteret satsningsområde i museets virksomhed. Museumsunderviseren anvender kulturarven til at skabe læringsprocesser, hvor oplevelse og dannelse går hånd i hånd.

Undervisningsstederne er mange og foregår ofte på de lokale kultursteder, skoler eller i daginstitutionerne. Undervisningen søger at skabe bånd mellem læring, dannelse og håndgribelige oplevelser med udgangspunkt i den lokale kulturarv. Trods det store antal forløb er skoletjenesten meget bevidst om, at udvikling sker gennem samarbejde med andre

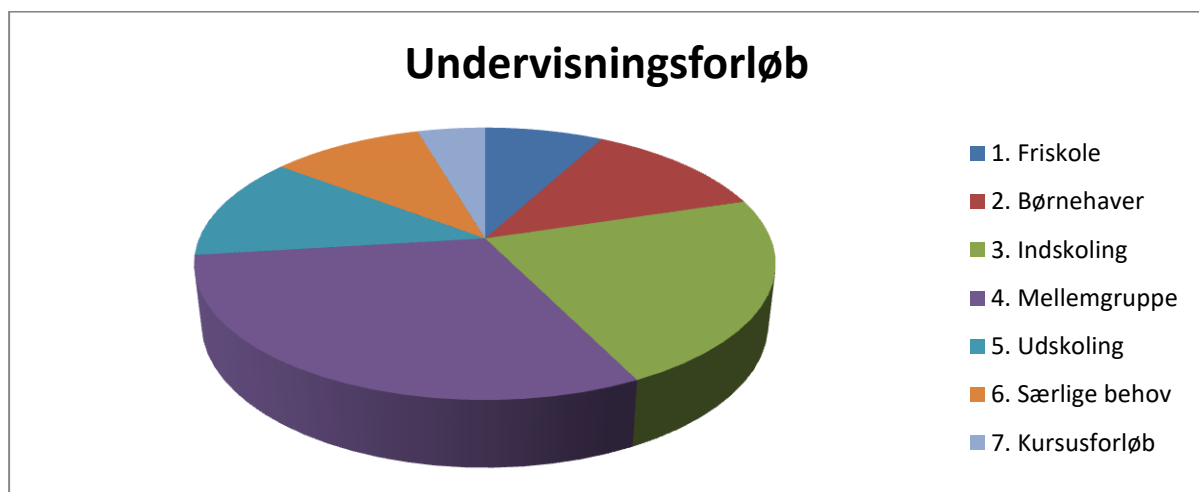
kulturinstitutioner. Den daglige undervisning sker med udgangspunkt i Vesthimmerlands Museum i Aars, Stenaldercenter Ertebølle og lejlighedsvis på Herregården Hessel.

Besøgstal og undervisningsforløb i 2017:

År	Samlet antal	Antal UV-børn	Antal UV-voksne	Forløb på VMÅ Ertebølle Hessel	Forløb på skoler	Forløb i alt	Deraf for børn med særlige behov
2017	6705	5740	965	VMÅ 137 Ertebølle 87 Hessel 13	66	290	28

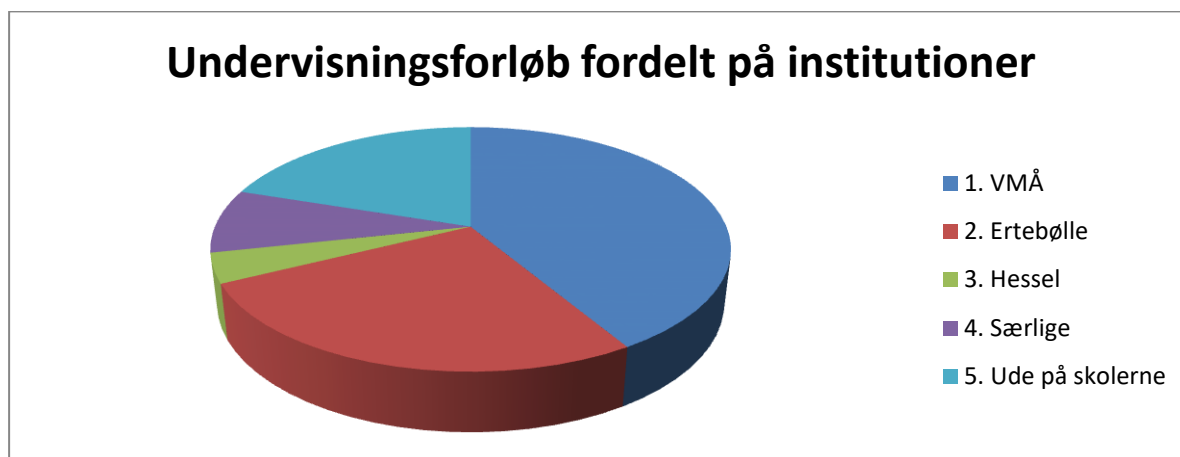
Museumsundervisningen ved Vesthimmerlands Museum tilbyder målrettede undervisningsforløb til alle børn i alderen tre til 18 år. Kernen i formidlingen er en sanselig, håndgribelig, faglig og motiverende undervisning, der pirrer elevernes nysgerrighed for den lokale kulturhistorie. Undervisningen sker ikke kun ud fra baserne på Vesthimmerlands Museum, Stenaldercenter Ertebølle og Herregården Hessel, men også ude på skolerne, i børnehaverne og på ungdomsuddannelserne.

De enkelte undervisningsforløb fordeler sig således:

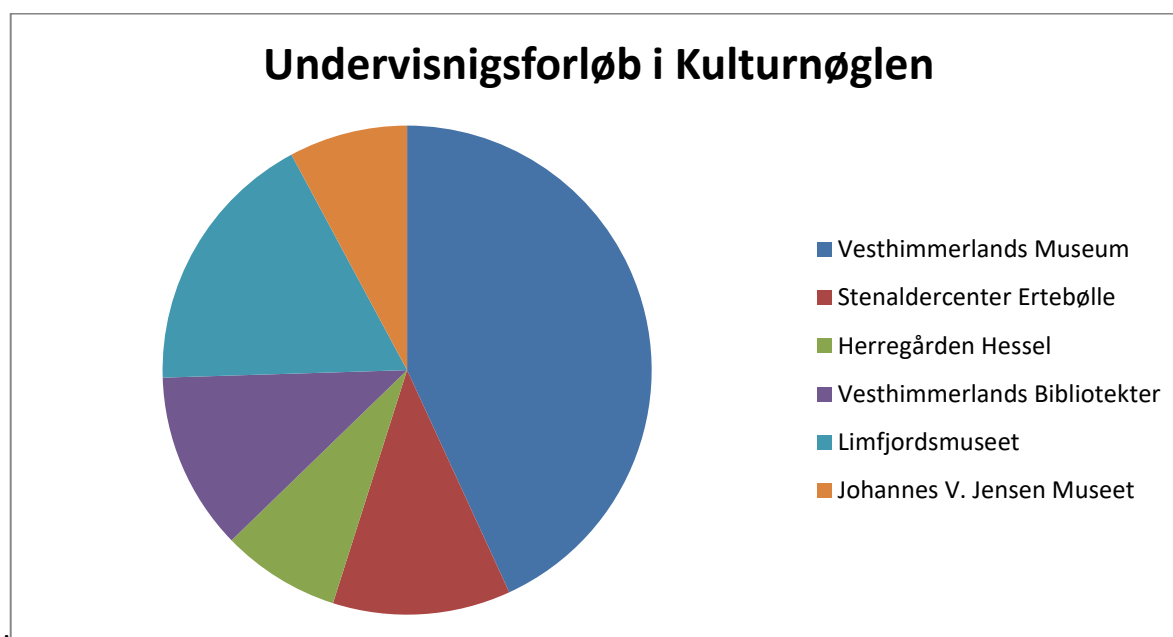

Udskoling dækker fra 7.kl. – gymnasieniveau. Særlige behov omfatter elever fra alle klassetrin. Kursusforløb blev afholdt for voksne i undervisningsregi.

Omtrent en tredjedel af alle undervisningsforløb blev gennemført på Vesthimmerlands Museum og Stenaldercenter Ertebølle.

Museumsundervisningen tilbyder pt. 32 forskellige gratis undervisningsforløb til børnehaver, skoler og uddannelsesinstitutioner. Forløbene er tilgængelige i hæftet "Kulturnøglen", der er blevet omdelt de sidste tre år i maj til samtlige folkeskoler, friskoler, specialskoler, børnehaver og ungdomsuddannelser i Vesthimmerlands Kommune.

Kulturskolen Vesthimmerland udbyder ikke undervisningsforløb særskilt, men deltager i samarbejdet.

"Børn med særlige behov" eller børn fra specialskoler og -klasser er stadig en gruppe, der har undervisningens fokus, da tidligere udviklingsarbejde netop har vist, at museerne kan tilbyde helt særlige læringsrum og muligheder. Kommunens specialskoler er således hyppige brugere af undervisningstilbud til stor glæde for både elever og lærere. Interessen for denne gruppe elever har via udviklingsprojektet i 2016 spredt sig til andre museer, og museets

underviser holdt oplæg på Organisationen Danske Museers formidlingsseminar i marts, samt for Skoletjenesten i København i april 2017.

Hemmeligheden bag museumsundervisningens store besøgstal og udviklingspotentiale findes i de mange samarbejdsrelationer, den er involveret i.

Det lokale samarbejde med Folkekirken, Limfjordsmuseet, Kulturskolen, Skole-og kulturforvaltningen, Folkebiblioteket, Johannes V. Jensen Museet i Kulturøglen sikrer ikke alene god koordinering, men også sparring og nyudvikling lokalt.

Regionalt sker samarbejdet gennem Skoletjenestenetværket Region Nord, som i 2017 banede vejen for at skaffe midler fra Historie-Lab til udvikling af rollespilsforløb i samarbejde med Vesthimmerlands Folkebiblioteker. Samarbejdet sker også på tværs af regionale skoletjenester, f.eks. i samarbejdet med Folkekirken Skoletjeneste i Viborgs Stift omkring gratis formidling af Esbjerg-Evangeliet til glæde for Vesthimmerlands Kommunes elever.

Prøv selv-aktiviteter er et væsentligt omdrejningspunkt i museets undervisningstiltag

Nationalt fortsætter det gode samarbejde omkring ” Museumsundervisning for børn med særlige behov ” sammen med Den Gamle By og Louisiana Museum of Modern Art i Humlebæk.

Internationalt er kontakterne, skabt i august 2015 ved udvekslingen til Museu da Republica i Rio de Janeiro, stadig intakte, og der har i 2017 foregået udveksling af resultater i forbindelse med at lade eleverne komme tæt på og om bag museets facade

Det er positivt, at kommunens institutioner har taget så godt imod de gratis undervisningstilbud. Det er ved at være en naturlig del af arbejdet med historieformidlingen, at henvende sig til de forskellige museer, dels at bruge tilbud, men også at forslå nye forløb. Den store søgning giver dog kapacitetsproblemer, og der må i stigende omfang afvises forespørgsler. Det er derudover ofte et stort problem for skoler og børnehaver at komme til museerne, f.eks. Stenaldercenter Ertebølle og Herregården Hessel.

Gennem de seneste år er det lykkedes at skabe et bæredygtigt fundament for en lokalt forankret skoletjeneste, der løbende udvikler nye tiltag i samarbejde med andre skoletjenester regionalt, nationalt og internationalt.

INDSAMLING OG DOKUMENTATION - ARKÆOLOGI OG NYERE TID

Vesthimmerlands Museum foretager indsamling og dokumentation af genstande, viden og arkivalier inden for sine arbejds- og ansvarsområder. Med udgangspunkt i de regler, der gælder for statsanerkendte museer, tilføjes dokumentationsmaterialet de statslige registreringsdatabaser REGIN og FUND OG FORTIDSMINDER. Arbejdet med etableringen af den ny database SARA har ført til midlertidig lukning af REGIN og skabt forsinkelse i registreringsprocessen.

Langt de fleste af museets indsamlingsaktiviteter i 2017 forgik aktivt forbundet med undersøgelses- og dokumentationsopgaver. Her tegner arkæologien sig for langt hovedparten af undersøgelserne i forbindelse med varetagelsen af museumslovens kapitel 8. Fremtrædende i denne forbindelse har været anlægsprojektet Aars Ringvej. Arbejdets omfang gjorde det nødvendigt at ansætte yderligere arkæologisk fagpersonale til løsning af opgaverne. Grundet det høje aktivitetsniveau, i forbindelse med Aars Ringvej og projektmodninger vedr. forskning, er der opstået et betragteligt beretningsefterslæb. En plan for afvikling er udarbejdet.

Den arkæologiske funktion har i 2017 oprettet 43 journalnumre, gennemført 31 udgravninger samt 12 forundersøgelser og har hjemtaget 841 genstande til museets samlinger.

Arkæologi		2017	
VMA Journalnr.	Art	Type	Antal fund
2709	Kap 8	udgrav	0
2719	Kap 8	udgrav	95
2742	Kap 8	udgrav	167
2750	Kap 8	forunder/overvågning	0
2771	Kap 8	udgrav	20
2786	Erosion/truet	udgrav	134
2797	Erosion/akut-pulje	udgrav	26
2813	Kap 8	udgrav	10
2815II	Erosion/truet	forunder/udgrav	298
2823	Kap 8	forunder	0
2825	Kap 8	forunder	0
2832	Kap 8	udgrav	183
2837	Kap 8	udgrav	31
2838	Kap 8	udgrav	334
2839	Kap 8	udgrav	39
2840	Kap 8	udgrav	509
2844	Kap 8	udgrav	83
2856	Kap 8	udgrav	96
2859	Kap 8	udgrav	87
2863	Kap 8	udgrav	184
2865I	Kap 8	udgrav	177
2865II	Kap 9	udgrav	212
2866	Kap 8	udgrav	28
2869I	Kap 8	udgrav	45
2869II	Kap 8	udgrav	26
2873	Kap 8	forunder	0
2883	Kap 8	forunder	1
2883	Kap 8	udgrav	138
2884	Kap 8	forunder	72
2887	Kap 8	forunder	0
2888	Kap 8	udgrav	2
2889	Kap 8	udgrav	1
2890	Kap 8	udgrav	0
2891	Kap 8	udgrav	0
2892	Kap 8	udgrav	11
2893	Kap 8	udgrav	2
2894	Kap 8	udgrav	6
2895	Kap 8	udgrav	54
2897	Kap 8	forunder	0
2898	Kap 8	forunder	0
2898	Kap 8	udgrav	18
2899	Kap 8	forunder	0
2901	Kap 8	forunder/overvågning	0

Vesthimmerlands Museum og Aarhus Universitet har siden 2013 samarbejdet om en forskningsindsats, der sigter på en markant forbedret forståelse af den kulturelle udvikling i bondestenalderens Nordvestjylland i århundrederne omkring 3.000 f.Kr. Indsatsen har primært været fokuseret på undersøgelser indenfor det neolitiske gravkompleks ved Vestrup/Østerbølle Hede i Vesthimmerland, hvor der på begge sider af Lerkenfeld Å findes gravhøje, stendyngegrave, kulthuse og bopladsspor fra sen tragtægertid og tidlig enkeltgravstid. I 2017-udgravningskampagnen udgravedes på lokaliteten bl.a. to jordfæstegrave og et kulhus fra tiden omkring 2700 f.Kr. Pga. lokalitetens store arkæologiske potentiale blev den i 2017 udnævnt til "Kulturarvsareal af international betydning" af Slots- og Kulturstyrelsen. På fotoet ses en af Østerbølle Hedes fem fredede gravhøje.

Grav, senneolitikum (2150-1800 f.Kr.)

Gravhøj, senneolitikum, begge Stenildhøjbakken

Gravhøj, Østerbølle Hede

Udgravning af boplads fra jægerstenalderen i Ertebølle

På nyere tids området har indsamlings- og dokumentationsopgaver kredset om produktion af historisk viden i forbindelse med projekterne Kulturarvskommune Vesthimmerland og

Historier om Danmark, hjemtagning af genstande fra Familien Klein Christensen og et forskningsprojekt om virksomheder i Aars.

Vesthimmerlands Kommune er en af fem kommuner, som Slots- og Kulturstyrelsen i samarbejde med Realdania har udnævnt til "kulturarvskommune." Sammen med Næstved, Aabenraa, Greve og Brønderslev vil der frem til 2018 blive arbejdet med kulturarv som løftestang for byudvikling.

Funktionstab og behov for dynamiske udviklingsprocesser er en fællesnævner for bygningsarven i Vesthimmerland. Men der mangler overblik over og et fagligt grundlag for en prioritering af de kulturarvsværdier, der skal anvendes med henblik på planlægning, bevaring og fornyelse såvel lokalt som i et samlet perspektiv for hele kommunen.

Kulturarvskommuneprojektet har til formål at afdække udviklingsperspektiver i et samarbejde mellem planlæggere, borgere, investorer og kulturarvskompetencer. Projektet skal arbejde med fem cases i fem helt forskellige byer, der har funktionstab og udviklingsbehov til fælles samt gode forudsætninger for at arbejde med strategisk byudvikling i et borgerinddragende perspektiv. De fem byer er Gedsted, Ranum, Hornum, Løgstør og Aars.

Gedsted: Arbejdsgruppen "Byens bygninger og Kulturarv" og borgermøde.

Projektet Kulturarvskommune Vesthimmerland har til formål:

- at afdække kulturarvsværdier og stedbundne potentialer
- at fremme samarbejdet mellem borgere, planlæggere, kulturarvskompetencer
- at styrke byudviklingsprocesser
- at udarbejde fem skitseprojekter
- at være løftestang til at tiltrække eksterne midler til enkelprojekter, såfremt innovative og overbevisende udviklingskoncepter er udarbejdet
- at understøtte det tværkommunale samarbejde på kulturarvsområdet.

Delresultater af projektet er afrapporteret i 2017 i Slots- og Kulturstyrelsens fælles projektforum.

Et stort indsamlings- og registreringsarbejde blev foretaget i forbindelse med arven efter isenkræmmer Klein Christensen i Aars. Familien hører til blandt grundlæggerne af byen Aars og har i mange år været en del af det førende borgerskab. Genstande og arkivalier bidrager således til at belyse livet i stationsbyen fra slutningen af 1800-tallet til ca. 1960.

Nyere tid har oprettet 6 sager i Regin og registreret 110 genstande. I Arkibas blev registreret 617 billeder og oprettet 13 a-sager. Lokalhistorisk Arkiv har tilknyttet ti frivillige. I 2017 blev registreret 137 besøgende på arkivet og omkring 30 henvendelser. Medlemstallet i Lokalhistorisk Forening er støt stigende som følge af den øgede aktivitet og synlighed.

Blandt de mindre undersøgelser i nyere tid hørte indsamling af data om Damgaarden på Brusåvej 28 i Gundersted. Billedet er taget, da gården i 1977 blev udvidet med en kostald mod vest (hvidt tag). Ved dammen står fire personer, der formentlig er gårdejerfamilien på Damgaard.

Damgaarden er en del af den store udstykning af Gunderstedgaard i 1920'erne, hvor den gamle hovedgårds jorder blev udstykket til statshusmandsbrug. I 2017 er flere af husmandsbrugenes jorder samlet under enkelte store landbrug.

Familien C.C. Christensen på søndagstur i bilen til et skovområde i 1920'erne. Bilen er en Opel fra omkring 1911-1916. Personerne er fra venstre Rosa Klein Christensen, Emma Klein Christensen, Carl Christian Christensen ved rattet og Aksel Klein Christensen. Rosa og Aksel var børn af Carl Christian Christensen og Emma Klein Christensen.

Vesthimmerlands Museums registrerings- og digitaliseringsopgaver er vokset ganske betragteligt i de seneste år. Moderne dataindsamlings- og registreringsmetoder, der understøttes af GPS og MAP-info, kræver ikke blot moderne, velfungerende udstyr og stor datakapacitet, men også en velfungerende serverløsning. Der er brug for anskaffelse af en ny GPS inkl. avanceret software. Tidligere indsamlede data skal konverteres til nye strukturer og ny dataadfærd indarbejdes. Processen blev påbegyndt i 2012. Den er meget ressourcekrævende og ikke afsluttet endnu.

Datasikring og sikkerhed er et højt prioriteret område, da museet gemmer på oplysninger, der er tilvejebragt gennem en arbejdsindsats til et tocifret millionbeløb. IT-udstyr, datasikkerhed og vedligeholdelse af systemerne udgør en til stadighed voksende udgiftspost, også på lønsiden. Her bliver der fremadrettet brug for yderligere ressourcer for at kunne løfte opgaven. Det er presserende nødvendigt at finde en ny serverløsning, der brugervenlig og med højeste datasikkerhed kan bruges som museets datacentral.

FORSKNING OG PUBLIKATIONER

Vesthimmerlands Museum samarbejder tæt med de øvrige museer i det vestlige Limfjordsområde, med MOMU (Moesgård Museum) og Nationalmuseet, samt med universiteterne i Aarhus og København (arkæologi), Aalborg Universitet (Nyere tid) og der publiceres også sammen med disse institutioner.

Vesthimmerlands Museum søger at opfylde de krav til forskning, Slots- og Kulturstyrelsen (SLKS) har opstillet i forhold til museernes arkæologiske virksomhed. Kravene er store, både kvalitativt og kvantitativt. Der skal inden for en tidsramme på fem år begyndende i 2014 publiceres en monografi eller udarbejdes en ph.d.-afhandling. Der skal desuden publiceres to-tre fagfællebedømte artikler på internationalt niveau, udgivet i dansk eller udenlandsk tidsskrift, og sidst, men ikke mindst, fem fagfællebedømte artikler udgivet i nationale tidsskrifter. Med statsanerkendelsen til de arkæologisk udøvende museer har fulgt en pligt og ret til at være forskningsinstitutioner. I særdeleshed når de fleste undersøgelser er bygherrebetalte, må det i videst mulige omfang sikres ved publikation, at flest mulige kan søge viden om nye og gamle arkæologiske landvindinger.

Nok er der ikke publiceret så meget i 2017, men der er udført et stort arbejde med at udvikle projekter og ansøgninger til kommende projekter. Dette gælder både Forhistorisk Tid og Nyere Tids ansvarsområder. Der er også i året udført en del udgravninger med stort forskningspotentiale, også til bearbejdning i den kommende nære årrække, herunder

ansøgning om en Ph.D. projektstilling ved Aarhus Universitet og VMÅ. Museet forventer, at lignende tiltag vil blive ansøgt systematisk fremover.

Forskningen på Vesthimmerlands Museum indgår som et særligt vurderingspunkt i Slots- og Kulturstyrelsens (SLKS) kvalitetsvurdering. I den forbindelse er der til museets medarbejdere udarbejdet forskellige pjecer, som beskriver de krav, der fra SLKS og dermed Kulturministeriet stilles til forskningen. Til kvalitetsvurderingen er til SLKS indgivet en liste med primært de publikationer, museets medarbejdere har stået for i en periode fra 2013 til 2017. Der er tale om publikationer, der opfylder krav om fagfællebedømmelse og som er publicerede i serier, der optræder på den bibliometriske forskningsindikator (BFI listerne). Disse publikationer er alle tilgængelige.

I selve året 2017 er dog blot publiceret to artikler relevante for BFI-listerne. Men desuden er der udført en række artikler direkte i Vesthimmerlands Museums Årbog 2017.

Udgivelser 2017

- 2016/17 Johannsen, N.N., S.K. Nielsen & S.T. Jensen. (in press). North-western Jutland at the dawn of the 3rd millennium: Navigating life and death in a new socioeconomic landscape?
I: Czebreszuk, J., M. Furholt, R. Grossmann & M. Szmyt (red.): *Transitional Landscapes? Spatial Patterns, Standardised Burials and Intensified Communication in 3rd Millennium BC Europe*. Neumünster.
- 2017 Broder Berg: Organisering af sommerhuslandet - Grundejerforeningernes funktion og betydning set fra Ertebølle i Vesthimmerland. I: Line Vestergaard Knudsen (red.): *Væk fra hverdagen. Sommerhuse ved Limfjorden*. Aalborg Universitet, august 2017.

Vesthimmerlands Museums Årbog 2017

Louise Villadsen: Ertebøllemanden

Flemming Kaul og Bjarne Henning Nielsen: Ragekniven fra Tranemosen

Thomas Rune Knudsen og Kåre Gyldenløve: Fuglsang og Gundestrup – to bebyggelse med forsvarsværker fra førromersk jernalder

Simon Kjær Nielsen: Tårnet ved Aggersborg

Jens Christian Moesgård: Ørbæks næstældste mønt

Maria Clement Hagstrup: Luther, Trump og konfirmanderne

Martin Skovsted Petersen: Fæstningsværk Aggersund

Kim Ørsted Iversen: Erhvervsudviklingen i 1960'ernes Aars

Der har været afholdt et enkelt møde i Forskningsgruppen i august med henblik på at lave en vurdering af medarbejdernes forskningsforventninger. Der har været et betydeligt samarbejde med universitetsinstitutioner, andre museer og relevante myndigheder.

BEVARING OG MAGASINER

Museumsgenstande og arkivalier med tilhørende viden er rygraden i Vesthimmerlands Museums virksomhed. Samlingerne skal udvikles og gøres tilgængelige gennem såvel udstillinger som digital, analog og levende formidling. Den løbende fornyelse af samlinger og viden er en forudsætning for at skabe spændende formidling og oplevelser med kulturarven. Samlingernes bevaring og udvikling er derfor et væsentligt, musealt opgaveområde med særlige udfordringer og behov for specialistviden.

Genstande og arkivalier skal opbevares under egnede magasinforhold. Da Vesthimmerlands Museum har en midlertidig og tidsbegrænset magasinløsning, var der indgået samarbejde med andre statsanerkendte museer om etableringen af et fællesmagasin i Skive. Projektet måtte desværre skrinlægges i 2015, og Vesthimmerlands Museum er nu tvunget til at søge andre løsninger, der langsigtet kan sikre en faglig korrekt opbevaring af genstandene. Det nuværende lejemål blev i 2017 forlænget til 2022. Inden da skal museet have fundet en endelig løsning.

Det midlertidige fjernmagasin

Genstande fra kælderen under den nuværende administrationsbygning blev, bortset fra det organiske materiale, flyttet til den forhenværende smedje, der i 2016 blev nedlagt og ombygget til midlertidige magasinformål. Flytningen af det organiske materiale forudsætter en rokering og omregistrering af genstande i det nuværende magasin under udstillingsbygningen. Processen planlægges at være afsluttet i 2019.

BCN (Bevaringscenter Nord) har gennemført det årlige tilsyn med samlingerne. Rapport blev fremsendt, og anbefalingerne efterkommet. BCN har konserveret en række genstande fra arkæologi og nyere tid. Sidstnævnte først og fremmest i forbindelse med frostbehandling forud for indføring på magasinet. Blandt andet genstande fra familien Klein, men også beklædning fra 1960'erne, 1970'erne og 1980'erne. Fodstykket til en albertavle fra Bjørnsholm Kirke blev konserveret og fire faner blev pakket og fotograferet af BCN.

Jens Niensens malerier, der ejes af Vesthimmerlands Kommune, bliver midlertidig opbevaret på museets fjernmagasin.

STENALDERCENTER ERTEBØLLE

Lørdag den 6. maj blev dørene slået op for sæson 2017, og søndag den 7. maj blev sæsonstarten markeret ved *Skovens Dag* i Uhrehøje Plantage.

Vinteren 2017 blev brugt til at udfærdige et spændende program, hvor kendte og nye kompetencer, sammen med nye tiltag, gjorde foråret og sommeren 2017 til et formidlingsmæssigt godt år.

I foråret var der særligt fokus på at fortælle stenalderhistorierne fra Vesthimmerland, både via sanselige værkstedsaktiviteter, foredrag og besøg ved de vesthimmerlandske fortidsminder.

I sommeren blev både Stenaldercenterets udendørsarealer og de skønne naturområder, der omkranser stedet, brugt til en bred variation af aktiviteter, som henvendte sig til både børn og voksne.

I løbet af juli måned kunne publikum møde flintsmeden Morten Kutschera fra Norge og eksperimentalarkæologen Werner Pfeifer. Dertil kom et glædeligt gensyn med professor Linda Hurcombe og dr. Theresa Kamper fra Exeter Universitet, som inviterede de besøgende helt tæt på den arkæologiske forskning i stenalderens redskaber.

Solveig Herthoni Hansen, Lilith Hansen og familien Dale var sammen med medlemmer fra Vesthimmerlands Museumsforening og Støtteforeningen for Stenaldercenter Ertebølle med til at lave en lang række aktiviteter for både børn og voksne. Igen i 2017 havde Stenaldercenter Ertebølle fokus på, at de besøgende ikke bare skulle besøge stenalderen, men skulle have en sanselig oplevelse igennem forskellige inddragende aktiviteter.

Den 10. september lukkede Stenaldercenter Ertebølle dørene for sæson 2017 med en stormfuld *Naturens Dag*.

Uden for Stenaldercenter Ertebølles højsæson blev centret besøgt flittigt af skoleklasser, og der blev afholdt en række foredrag og arrangementer. Desuden blev der i 2017 arbejdet intensivt med udviklingen af Stenaldercenter Ertebølle og fundraising.

Stenaldercenter Ertebølle havde et samlet besøgstal på 11.050 fordelt på 7.902 voksne og 3.148 børn.

Werner Pfeifer og Stein Dale i stenalderen

Flintsmeden Morten Kutschera i sit værksted

Formidlings- og undervisningsforløb

Ertebøllekulturen er det første blandt de 29 obligatoriske fikspunkter i historiekanonnen, som alle danske skolebørn i grundskolen skal lære om og det kan mærkes på det antal skoleklasser, som besøger Stenaldercenter Ertebølle.

Allerede i marts måned blev de første undervisningsforløb gennemført og frem til slutningen af november besøgte skoleklasser Stenaldercenter Ertebølle. Stedet er meget velegnet til undervisning af skoleklasser. Udendørsarealer giver gode muligheder for at skabe et læringsrum, hvor eleverne har mulighed for at arbejde praktisk ikke bare med forhistoriske emner, men arealerne åbner også for, at færdigheder fra andre fag kan implementeres.

I løbet af sommeren var der ligeledes stor interesse hos publikum for at deltage i udeaktiviteterne, både på centrets udearealer og ved fjorden. Med både en udeskolevejleder og en naturvejleder ansat er der gode muligheder for at videreudvikle undervisnings- og formidlingsdelen på centrets udearealer samt i det natur- og kulturskønne nærområde.

87 undervisningsforløb blev gennemført i løbet af 2017, hvilket er en stigning i forhold til de foregående år, og antallet af skoleklasser, der ønsker at besøge Stenaldercenter Ertebølle, forventes fortsat at stige.

Kulturnøgler Vesthimmerland

I 2017 udkom en opdateret udgave af Kulturnøgler Vesthimmerland, som er et hæfte, der har til formål at udbrede kendskabet til de forskellige tilbud, som kulturinstitutionerne tilbyder. I løbet af 2016 blev hæftet implementeret og det viste sig at flere skoler fandt vej til Stenaldercenter Ertebølles skoletjeneste via Kulturnøgleren, derfor blev der udarbejdet nye forløb, som gør brug af de styrker centret råder over. Der blev blandt andet udviklet et digitalt detoxforløb og et istidsforløb. Det er stadig en stor styrke at tilbuddene også bliver sendt ud via kommunens fælles Lærerintra og nationale netværk af skoletjenester.

Køkkenmødding app

I efteråret 2017 blev Stenaldercenter Ertebølle kontaktet af en gruppe kandidatstuderende fra Aalborg Universitet, som i forbindelse med et semesterprojekt ønskede at arbejde med interaktiv historiefortælling. De studerende fremstillede en app, som giver en anderledes og illustrativ formidling af Ertebølle Køkkenmøddingen. Noget som vi længe har drømt om, da det for mange gæster er svært at visualisere det liv, som har foregået på den nu græsdækkede køkkenmødding i stenalderen.

Stenaldercenter Ertebølle bistod med de arkæologiske fakta, der skulle indgå i appen og fremskaffede testpersoner i form af fem skoleklasser og en gruppe bestående af frivillige fra Stenaldercenter Ertebølles støtteforening, arkæologer og to ansatte fra Vesthimmerlands Kommune.

Projektgruppe Ertebølle

I forbindelse med udviklingen af Stenaldercenter Ertebølles udendørsarealer blev der i 2015 nedsat en projektgruppe bestående af museumsdirektør Broder Berg, arkæolog og centerleder Louise Villadsen, Karen Margrethe Eriksen og Jørgen Gravesen fra Ertebølle Borgerforening, udviklingskonsulent og fundraiser Carsten Christensen fra Vesthimmerlands Kommunes udviklingsafdeling, skov- og landskabsingeniør Peter Sørensen fra Teknik og Miljøforvaltningen ved Vesthimmerlands Kommune og Steen Dueholm, formand for Støtteforeningen for Stenaldercenter Ertebølle.

Gruppen blev senere suppleret af Nellie Cassandra Maagaard, projektkoordinator ved Teknik og Miljøforvaltningen i Vesthimmerlands Kommune.

Projektgruppen havde til formål at sammenfatte de ideer, der i løbet af de foregående år er genereret på Stenaldercenter Ertebølle, til budgetter, tilladelser og slutteligt fondsansøgninger.

Historier om Danmark

Vesthimmerlands Museum modtog i 2017, sammen med 12 andre museer, støtte til udvikling af lokal formidling, der supplerer tv-serien Historier om Danmark. Da første afsnit omhandlede stenalderen, var der intet mere naturligt, end at første afsnit blev vist på Stenaldercenter Ertebølle. Det skete den 2. april, hvor centerets udstillinger var omdannet til tv-stue og 50 besøgende fik en introducerende omvisning i udstillingen og mulighed for at stille uddybende spørgsmål efter visningen af det første afsnit.

Stenaldercenter Ertebølle afholdt desuden en række arrangementer, som knyttede sig til Historier om Danmark projektet. Heriblandt et istidsarrangement, foredraget *Stenalderens danske Atlantis og 9000 år på en aften*.

Forskning og formidling

I 2017 blev der igen foretaget arkæologiske udgravninger på den erosionstruede stenalderlokalitet ved Ertebølle Hoved. Lokaliteten blev første gang udgravet i løbet af 2015/16, men der var stadig meget at komme efter.

Udgravningerne gav skoleklasserne god mulighed for at se, hvordan en arkæolog arbejder, og hvad stenalderens affald kan fortælle os om stenalderens mennesker. Desuden gav pladsen også mulighed for at vække interessen for fortiden hos den vesthimmerlandske befolkning. Det viste sig at Ertebølles historie kan føres længere tilbage end først antaget. Med fundet af en rhombisk skævpil blev Ertebølles historie endnu ældre, og kan nu føres tilbage til Kongemosekulturen.

Den store erosion betød også, at der var mange flintredskaber at finde ved kysterne, langt flere end den arkæologiske afdeling ved Vesthimmerlands Museum havde tid til at indsamle. Derfor lavede Stenaldercenter Ertebølle i løbet af sommeren 2017 en række ture under navnet *Arkspedition*, som tog gæsterne med til lokaliteten, hvor de selv kunne være med til at finde de gamle flintesager, som når turen var slut røg direkte i en hertil indrettet montre i museets udstilling. Forløbet var en succes, og det forventes gentaget i løbet af sommeren 2018. Det viser sig, at ved at inddrage gæsterne direkte i det arkæologiske arbejde, gives de en stolthed og bevidsthed om forhistorien. Der er således også bemærket en stigning i antal indleverede genstande i efteråret 2017.

Udgravningerne i Ertebølle foranledigede også et foredrag og en mindre udstilling af de flotteste genstande indsamlet i årene 2015 – 2017.

Ny udstilling – Døden og de efterladte

I løbet af de senere år har den arkæologiske afdeling ved Vesthimmerlands Museum gjort en række særdeles flotte fund af kultiske anlæg og begravelser fra stenalderen. I 2017 lykkedes det, med støtte fra Stenaldercenterets støtteforening, at lave en ny udstilling, der omhandler døden i stenalderens Vesthimmerland. Her blev gamle fund samt nye udgravninger og forskningsprojekter samlet og præsenteret. Udstillingen er blevet taget særdeles godt imod og er blevet understøttet af en artikel i Vesthimmerlands Museums årbog 2017.

Stoneman

Den 3. september arrangerede Stenaldercenter Ertebølle i samarbejde med P4, Historier om Danmark, DGI og Vesthimmerlands Museum verdens første Stoneman. Stonemanløbet var en familietur gennem det fantastiske kulturlandskab, som omgiver Stenaldercenter Ertebølle. Her skulle hele familien samarbejde om at udføre opgaver, som alle relaterede sig til stenalderfund gjort i Ertebølle.

Stoneman bød på oplevelser for hele familien

Gys og gru

Gys og gru er et uhyggeligt aftensarrangement for børn og voksne. Tidligere blev arrangementet afholdt på Vesthimmerlands Museum, men de sidste to år er det flyttet til Stenaldercenter Ertebølle, hvor der er mulighed for at være uhyggelige både inde og ude.

Arrangementet præsenterer gæsterne for den danske folketro og levende døde fra den danske stenalder. Det er populært at besøge stenaldercentret på denne aften og efter to år er det blevet tradition at afholde det uhyggelige efterårsarrangement i Ertebølle.

Arrangementet er ikke alene populært blandt gæsterne, men samler også søsterforeningerne Vesthimmerlands Museumsforening og Stenaldercenterets

støtteforening under samme tag og giver de to foreninger mulighed for at hygge sig sammen.

Åmanden til Gys og gru på Stenaldercenter Ertebølle

Flittige nålebindende kvinder på kursus

Nålebindingskursus

I januar blev der afholdt nålebindingskursus under kyndig vejledning af arkæolog Ditte Guldager. Kurset affødte at en gruppe nålebindende kvinder vinteren igennem mødtes på centret for at hjælpe hinanden videre med det oldgamle håndværk.

Flinthugningskursus

I februar blev der afholdt flinthugningskursus, hvor centrets tilknyttede flintsmed Morten Kutschera underviste deltagerne i flinthugningens svære kunst.

Skovens dag i Uhrehøje, Naturens dag i Hvalpsund og Fjordens dag i Ertebølle

Skovens dag i Uhrehøje blev i 2016 etableret som det første naturvejledersamarbejde i Vesthimmerlands Kommune, og vi så et stort potentiale i at videreudvikle dette samarbejde, da naturvejlederne i Vesthimmerlands Kommune råder over forskellige kompetencer og vi kan sammen løfte større arrangementer. Det lykkedes i 2017 at gennemføre Skovens dag, Naturens dag og Fjordens dag inden for dette samarbejde.

Fjordens dag ved Ertebølle Hoved

Fjordens dag i Ertebølle blev i 2017 arrangeret af Ertebølle Samvirke. Arrangementet var velbesøgt. Der blev stegt fiskefrikadeller i en lille fiskerhytte, campingpladsen sørgede for kaffe, the og vand, og Stenaldercenter Ertebølles naturvejleder stod, i samarbejde med Vesthimmerlands Kommunes naturvejleder, for at fortælle om livet i fjorden og tilberede vild mad. Børn og voksne fik waders på og undersøgte, hvad fjorden gemte på. Langs kysten blev der indsamlet vilde planter og liv fra havet, som blev tilberedt af "stenaldermennesker" over bål i strandkanten. Alt i alt en rigtig god dag, der blev besøgt af både lokale og turister, som alle var særligt interesserede i de mange spiselige planter, der findes langs fjorden.

Naturmødet

I 2017 rullede Stenaldercenter Ertebølle i samarbejde med Naturvejlederforeningen og Friluftsrådet fortiden ud på det årlige folkemøde Naturmødet i Hirtshals. Det var anden gang, Hirtshals blev omdannet til et epicenter for debat om dansk natur og det er et godt sted for Stenaldercenter Ertebølle at være til stede. Med rod i menneskets liv i stenalderen er der god mulighed for at bringe fortiden i spil som en aktiv spiller i nutidens debat om klimaforandringer, natur og sundhed. En rullende køkkenmødding blev omdrejningspunktet for mange gode snakke og var god reklame for centret, som ikke alene rummer et møde med stenalderen, men også en stor naturoplevelse.

Aktivitet ved stranden til Fjordens dag i Ertebølle

Stenaldercenters rullende køkkenmødding

Andre arrangementer

- 15. januar: Istid og bålhygge
- 15. januar: Nålebindingskursus
- 18. februar: Flinthugningskursus
- 23. februar: Stenalderens danske Atlantis
- 1. marts: De nordvestjyske stendyngegrave
- 8. marts: Kvinder gennem forhistorien
- 15. marts: Historier i jættestuen
- 15. marts: Månetur ved mystiske Myrhøj
- 23. marts: Bautasten og bronzealder i Hverrestrup bakker
- 29. marts: 9000 år på en aften
- 2. april: Vi ser det sammen
- 11. april: Stenalderens snitteværksted
- 12. april: Trolldemandens taske
- 2. maj: Neolitisk netværksmøde
- 7. maj: Skovens dag i Uhrehøje

- 18.-20. maj: Naturmødet i Hirtshals
- 1. juni: Guidet tur til køkkenmøddingen
- 2. juni: Køkkenmøddingefortællinger til Sport by Night i Farsø
- 7. juni: Historier i jættestuen
- 14. juni: Istidsruten
- 5. juli: Arkspedition
- 6. juli: Guidet tur til køkkenmøddingen
- 15. juli: Fjordens dag
- 18. juli: Med Ertebøllerne på fisketur
- 29. juli: Arkspedition
- 20. juli: Guidet tur til køkkenmøddingen
- 8. august: Med Ertebøllerne på fisketur
- 9. august: Arkspedition
- 10. august: Guidet tur til køkkenmøddingen
- 3. september: Stoneman
- 9. september: Høstmarked
- 10. september: Naturens dag i Hvalpsund
- 15. – 17. september: Redbad filmoptagelser
- 7. oktober: Second Ertebolle Symposium
- 19. oktober: Gys og gru
- 27. oktober: Netværksmøde i Nordvestjyske Museer
- 3. december: Kogler og kulturarv på Vindblæs Hede

Bygninger og anlæg

Støtteforeningen for Stenaldercenter Ertebølle og centrets ansatte brugte i foråret 2017, mange timer på at få centeret klar til sæsonstart. I uge 11 hjalp de travle støtteforeningsmedlemmer med opbygning af en ny biograf med stjernehimlen og birketræer, reparation af diverse genstande og ikke mindst den helt store hovedrengøring. Succesen med arbejdsugen blev gentaget flere gange i løbet af året, og flere af medlemmerne af støtteforeningen hjalp til med at udvikle på centrets udearealer og udstillingsrum.

På trods af den store indsats fra støtteforeningen og de ansatte, er vedligeholdelsen af bygningerne og udendørsarealerne en meget stor og ressourcekrævende opgave.

Medarbejdere

Louise Villadsen, cand. mag. arkæolog og naturvejleder, daglig ledelse

Kim Callesen, museumsunderviser

Hanne Salling, reception og butik

Laila Flyvholm Jensen, reception og butik

Mathias Kastbjerg, reception og butik

Dora Joel, reception og butik

Inge Østergård, reception og butik
Steen Christiansen, praktisk medhjælp
David Uria, rengøring

Ganske uundværlig for Stenaldercenter Ertebølles praktiske drift og udvikling er de mange ressourcer, som støtteforeningen bidrager med. Støtteforeningen har igennem 2017 lagt utroligt mange arbejdstimer på centret og har, i samarbejde med den daglige ledelse, formået at løfte stedet på trods af manglende ressourcer.

ADMINISTRATION, BYGNINGER OG ØKONOMISKE FORHOLD

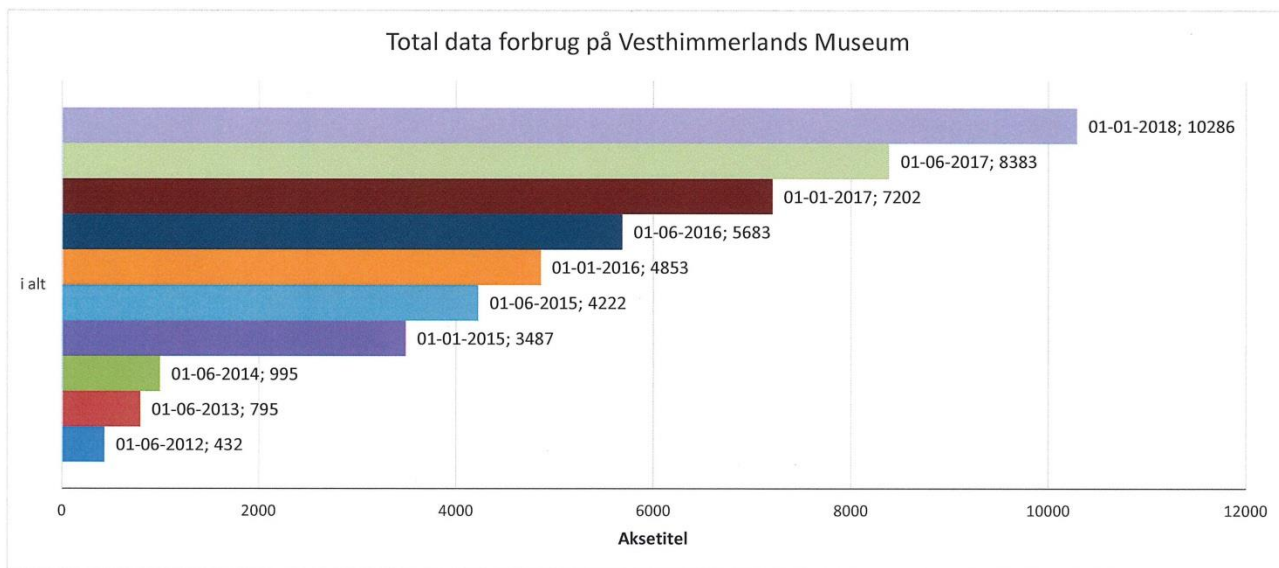
Vesthimmerlands Museum har i 2017 styrket den administrative funktion med oprettelsen af en 20 timers bogholderstilling fra april. En yderligere opgradering af de administrative ressourcer er presserende nødvendig, da driften af et statsanerkendt museum med Vesthimmerlands Museums ansvarsportefølje kræver en professionel opgaveløsning som offentlig virksomhed efter gældende regler og krav.

Efter snart 20 år med det nye bygningskompleks bliver det mere og mere nødvendigt at foretage reparationer og øge overvågningen af udstillingsbygningens tilstand. Blandt udfordringerne hører kraftig mosdannelse på murværk og fuger. Særlig udsat er områder i skygge, ved overløb fra taget og ved soklen.

Indvendigt har varmeanlægget forvoldt mange problemer gennem funktionssvigt. Trods ihærdige anstrengelser er årsagen endnu ikke fundet. Det er et alvorligt problem, idet udstillingsgenstandene dermed udsættes for skadelige temperatursvingninger.

Udstillingsbygningen er et hovedværk af Per Kirkeby og fremstår som kunstnerens eneste museumsbygning, der rummer kulturhistorie fra de ældste tider til i dag.

Der er ligeledes stadig store udfordringer med henblik på lokaler til museets lokalhistoriske arkiv, som opbevarer dokumenter, fotografier og andet arkivmateriale fra Aars og omegn. Arkivet holder til i uegnede kælderlokaler med fugt i gulv og væg samt vandførende rør under loftet. Der mangler arkivplads samt arbejdspladser til det stigende antal frivillige, der hjælper med registreringen. Det medfører forskellige udfordringer fra indeklimaproblemer til støjgener. Derudover lider museet under pladsmangel, bl.a. til fund- og genstandsmodtagelse samt opbevaring af arkæologi- og formidlingsudstyr.

Dataudvikling 2012-2018. Status pr. 1.1.2018: 10,286 TB

Voksende udfordringer findes også på IT området. Dokumentation og beretningsarbejde, især inden for arkæologien, stiller i stigende grad krav til en professionel og sikker håndtering af museets elektroniske data. I tidsrummet fra 2012 til 2017 er datamængden vokset fra 0,5 TB til 10,2 TB. Sikring af data og sikkerhed vedr. databrug kræver løbende forbedringer og investeringer. I 2018 skal der laves en plan for fremtidssikring og opgradering af museets databehandling.

VESTHIMMERLANDS MUSEUM – EN INVESTERING I KULTURARV

Vesthimmerlands Museum har siden 2008 arbejdet systematisk med at løfte kulturarven som værdiskaber. I denne forbindelse har museet bl.a. gennemført campingvognsprojektet (2009), etableret en fast udstilling på Johannes V. Jensen Museet (2011), oprettet en undervisningstjeneste for skoler og børnehaver (2011), etableret Kulturarvstjenesten Vesthimmerland (2013), som er Danmarks første borgerservice for kulturarv, overtaget drifts- og udviklingsansvaret for Stenaldercenter Ertebølle (2013), medstiftet KulturNøglen Vesthimmerland (2014), styret et nationalt udviklingsprojekt om museumsundervisning for børn med særlige behov (2014-2016) og arbejdet med projektet Kulturarvskommune Vesthimmerland (2015-2018) og har i 2017 overtaget projektstyringen for det nordjyske formidlingsprojekt Historiedetektiverne, som er et samarbejde mellem TV2 Nord, KulturarvNord og Region Nordjylland. Derudover deltager museet aktivt i arbejdet med henblik på optagelse af Aggersborg på UNESCOs verdensarvsliste.

Vesthimmerlands Museum og Stenaldercenter Ertebølle har i 2017 haft et samlet udgiftsniveau på næsten 8 mio. kr., 35 ansatte medarbejdere og rundt 40 aktive frivillige. Museet er dermed en betydningsfuld aktør på kulturarvsområdet i Vesthimmerland og derfor også særligt forpligtiget til at være professionel partner for andre kulturarvsaktører i kommunen. Denne opgave har museet påtaget sig de seneste år og har efter bedste evne forsøgt at løfte Vesthimmerlands kulturarv sammen med institutioner, foreninger, borgere og kommunale forvaltninger. Dette arbejde har synliggjort udviklingspotentialer med henblik på udvikling af turisme og bosætning, men også afdækket et investeringsbehov på området.

Derfor har museets ledelse også i 2017 arbejdet meget målrettet på at videreudvikle organisationen inden for de museale kerneområder: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. I dette spændings- og opgavefelt skal der findes en balance mellem oplevelse, oplysning og forskning. At finde denne balance og skabe et Vesthimmerlands Museum, der er solidt forankret såvel i de faglige ansvarsområder som i lokalsamfundet, er en stor, langsigtet og ressourcekrævende opgave.

Vesthimmerlands Museum har på medarbejdersiden p.t. det helt rigtige hold til at kunne løse de museumsfaglige opgaver, der knytter sig til professionel museumsdrift. De fleste medarbejdere er dog ansat på eksterne projektmidler. Det vil i et vist omfang også fortsætte fremover, men Vesthimmerlands Museum har presserende behov for at sikre stabilitet på basale driftsområder i henhold til museumsloven.

Aggersborg deltager i fælles ansøgning om optagelse på UNESCOs verdensarvsliste.